

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин та бізнесу

УЗГОДЖЕНО
Декан ФМВ

Ю. Волошин
«06» 09 2021р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

А. Полухін
«25» 10 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Міжнародна економічна діяльність України»

Освітньо-професійна програма: «Міжнародний бізнес»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПРЗ	ЛЗ	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	7	135/4,5	34	34	–	67	-	КР7с.	екзамен 7с.
Заочна	7,8	135/4,5	10	8	–	117	к.р.-8с.	КР8с.	екзамен 8с.

Індекс: НБ - 17- 292-2/21 - 2.1.23

НБ - 17- 292-2 з/21– 2.1.23

СМЯ НАУ РБ 15.01.01–01–2021

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 2 із 18	

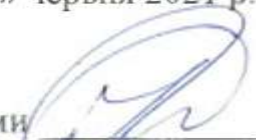
Робочу програму навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес», навчальних та робочих навчальних планів № НБ - 17- 292-2/21, НБ - 17-292-2з/21, РБ - 17- 292-2/21, РБ - 17- 292-2з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
доцент кафедри міжнародних
економічних відносин і бізнесу

 /Побоченко Л.М./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», - кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу, протокол № 10 від «30» червня 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми

 / Сидоренко К.В./

Завідувач кафедри

 /Степанов О.П./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету міжнародних відносин, протокол № 10 від 06 вересня 2021 р.

Голова НМРР

 /Сидоренко К.В.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 3 із 18	

ЗМІСТ

	Сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.....	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	6
2.3. Тематичний план	11
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)	12
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	14
3.1. Методи навчання	14
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	14
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	15
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	15

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 4 із 18	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що передбачає вивчення студентами теоретичних і методологічних основ міжнародної економічної діяльності, практичні навички з розвитку міжнародної торгівлі товарами та послугами, валютно-фінансової діяльності, техніко-інвестиційної співпраці, а також регулювання міграційних процесів, процесів забезпечення економічної безпеки країни, сировинно-ресурсного співробітництва Україною.

Метою викладання дисципліни є вивчення сукупності економічних відносин між національними та іноземними суб'єктами господарювання у торговельній, інвестиційній, інноваційній, валютно-кредитній та фінансовій сферах, регулювання яких здійснюється в рамках національного законодавства та укладених міждержавних угод.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння теоретичних засад і категоріального апарату міжнародної економічної діяльності – її методологічних основ, сутності, предмета, об'єкта, суб'єктів, методів дослідження;
- ознайомлення із закономірностями та тенденціями економічного розвитку України;
- вивчення функціональних характеристик міжнародної економічної діяльності України в контексті міжнародної торгівлі товарами та послугами, міграції капіталів та господарської транснаціоналізації, міграції робочої сили, валютно-фінансової системи, системи руху технологій, оволодіння навичками регулювання міжнародної економічної діяльності, забезпечення економічної безпеки країни, налагодження міжнародного економічного співробітництва;
- вміння проводити аналіз механізмів та форм співробітництва України в торговельній, науково-технічній, інвестиційній, валютно-фінансовій та кредитній сферах
- дослідження місця України на світовому авіаційному ринку;
- визначення стратегічних напрямів інтеграції держави у світове господарство;
- дослідження основних зовнішньоекономічних партнерів України;
- оцінка місця та ролі України у світовій економіці;
- аналіз зовнішньоекономічних зв'язків України;
- вивчення форм прояву, тенденцій та механізмів міжнародної економічної діяльності України в контексті сучасних глобалізаційних процесів;
- вміння визначати доцільність застосування та обирати ефективні механізми регулювання міжнародної економічної діяльності України;
- знання особливостей міжнародного економічного співробітництва України для вирішення глобальних проблем світової економіки.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

- застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 5 із 18	

– володіти навичками аналізу можливостей торговельного потенціалу країн світу та України з метою виявлення потенційно можливих та ефективних форм і умов організації міжнародного бізнесу, зокрема, у сфері авіаційних перевезень;

– застосовувати набуті знання щодо гео економічних аспектів та основних тенденцій розвитку міжнародного бізнесу для визначення перспективних форм співробітництва у зовнішньоекономічній діяльності, зокрема, у авіаційно-космічній галузі.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

– здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

– здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

– здатність спілкуватися з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

– здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/деінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції;

– здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними;

– здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні;

– здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах;

– здатність і готовність спрямувати дії до креативного стилю підприємницького мислення, виховання лідерів, які здатні активно діяти у сфері міжнародного бізнесу, здійснювати ефективне управління розвитком міжнародних компаній, зокрема, авіаційних.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін: «Мікро- та макроекономічні основи міжнародного бізнесу», «Міжнародна торгівля», «Менеджмент ЗЕД підприємства», «Математика для економістів», «Міжнародні економічні відносини», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Економічний аналіз», «Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності», «Електронна комерція», «Менеджмент і маркетинг міжнародних авіаційних перевезень» та інших.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 /одного/ навчального модуля, а саме навчального модуля №1 «**Теоретичні основи та форми міжнародної економічної діяльності України**», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Окремим (другим) модулем є курсова робота, яку студент виконує в сьомому (ЗФН у

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 6 із 18	

восьмому) семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль 1. «Теоретичні основи та форми міжнародної економічної діяльності України»

Інтегровані вимоги модуля №1:

ЗНАТИ:

- сутність, форми та види міжнародної економічної діяльності України;
- регулятивні засади міжнародної економічної діяльності України;
- основні економічні показники національної економіки;
- категоріальний апарат міжнародної економічної діяльності; сутність, механізми та форми співробітництва між країнами в торговельній, науково-технічній, інвестиційній, валютно-фінансовій і кредитній сферах;
- принципи та інструменти міжнародного та державного регулювання руху факторів виробництва і міжнародної торгівлі товарів та послуг; іноземне
- особливості взаємодії України з міжнародними економічними організаціями;
- місце і роль зовнішньоекономічного сектора в національній економіці.
- позиції держави на світовому ринку товарів і послуг;
- переваги України у формуванні експортоорієнтованої економіки;
- зовнішньоекономічну політику України та проблеми її інтеграції в світове співтовариство;
- співробітництво України з країнами ЄС, СНД та іншими угрупованнями;
- сутність, основні форми економічної глобалізації, її наслідки для окремих країн і регіонів;
- особливості міжнародного економічного співробітництва для вирішення глобальних проблем світової економіки.

ВМІТИ:

- застосовувати на практиці здобуті теоретичні знання щодо основ міжнародної економічної діяльності;
- вирішувати проблеми вибору та реалізації форм та методів міжнародної економічної діяльності України;
- визначати рівень значущості змін у сучасній світовій економіці та прогнозувати їх наслідки для її подальшого розвитку;
- аналізувати структуру платіжного балансу України;
- визначати ступінь відкритості економіки України на основі статистичних даних її соціально-економічного розвитку;
- аналізувати товарну та галузеву структури зовнішньої торгівлі України з метою визначення галузевих і геополітичних пріоритетів її розвитку;
- оцінювати інвестиційний клімат та аналізувати інвестиційну політику України;
- давати оцінку зовнішньоекономічним зв'язкам нашої країни з країною-партнером;
- обґрунтовувати доцільність створення в Україні організаційних форм транснаціоналізації господарської діяльності;
- оцінювати та обґрунтовувати вибір методів та інструментів макроекономічної політики України.
- визначати особливості зовнішньоекономічної політики України.

Тема 1. Сутність і особливості міжнародної економічної діяльності.

Предмет курсу "Міжнародна економічна діяльність". Структура курсу і його основні завдання. Методи навчальної дисципліни "Міжнародна економічна діяльність України".

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 7 із 18	

Міжнародна економічна діяльність в системі категорій міжнародної економіки. Зміст понять «зовнішньоекономічна діяльність» та «міжнародна економічна діяльність». Принципи та види міжнародної економічної діяльності. Форми міжнародної економічної діяльності: міжнародна торгівля товарами, надання міжнародних послуг, транскордонний рух капіталів, міжнародний кредит, міжнародні валютно-фінансові відносини, міжнародна міграція робочої сили, участь у діяльності міжнародних економічних організацій, міжнародне співробітництво у виробничих, науково-технічних сферах, спільне розв'язання економічними засобами глобальних проблем.

Тема 2. Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні.

Критерії класифікації суб'єктів міжнародної економічної діяльності. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності на макроекономічному рівні. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Президент України. Верховна Рада України. Кабінет Міністрів України. Національний банк України. Міністерство фінансів України. Торгові представництва України за кордоном. Державний комітет стандартизації. Державна служба інтелектуальної власності України. Державна фіскальна служба України (ДФС). Торгово-промислова палата. Державна авіаційна служба України.

Суб'єкти наддержавного рівня регулювання міжнародної економічної діяльності. Світова організація торгівлі (СОТ). Міжнародний валютний фонд (МВФ). Світовий банк (СБ). Економічна і соціальна рада ООН (ЕКОСОП). Світова організація інтелектуальної власності (СОІС). Міжнародна організація праці (МОП). Міжнародна організація з міграцій (МОМ).

Держава як специфічний суб'єкт міжнародної економічної діяльності України. Спільні підприємства. Філії, представництва та дочірні компанії іноземних підприємств. Правова регламентація діяльності суб'єктів міжнародної економічної діяльності в державі.

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення міжнародної економічної діяльності України.

Законодавство, що регулює МЕД України. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність". Державне і недержавне регулювання МЕД. Роль держави в регулюванні зовнішньоекономічного сектора економіки. Цілі, принципи та рівні державного регулювання МЕД. Органи управління МЕД на національному рівні та їх основні функції. Інструменти державного регулювання МЕД. Режими регулювання МЕД. Механізм регулювання МЕД в Україні. Зовнішньоекономічна стратегія України.

Тема 4. Основні економічні показники національної економіки.

Відкрита економіка: її сутність, основні риси та показники. Показники розвитку національної економіки України та економічного розвитку країн. Особливості відтворення ВВП, його динаміка і структура. Основні макроекономічні показники, що відображають розвиток національної економіки в сучасних умовах господарювання. Характеристика індексів та показників, що відображають системні зрушення у структурі національного господарства країни (індекс людського розвитку, індекс вартості життя, індекс промислових конкурентоспроможних компаній, індекс технологічного розвитку, індекс людського капіталу, індекс інноваційних можливостей).

Платіжний баланс України: особливості формування. Платіжний баланс як показник ступеня інтенсивності та ефективності розвитку міжнародної економічної діяльності: його сутність і структура.

Тема 5. Особливості розвитку зовнішньої торгівлі України.

Зовнішньоекономічні пріоритети (утвердження відкритої економіки, ліквідація платіжного дефіциту, правова основа залучення зарубіжних інвестицій, експортоорієнтована стратегія розвитку економіки, лібералізація сфери зовнішньоекономічних зв'язків тощо). Роль зовнішньої торгівлі в економічному розвитку України. Місце країни на світовому ринку товарів і послуг. Територіальні й галузева структури зовнішньої торгівлі України товарами та послугами. Шляхи вдосконалення структури зовнішньої торгівлі. Загальна характеристика

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 8 із 18	

експортного потенціалу України. Сучасні тенденції розвитку та структура експортного потенціалу. Пріоритети розвитку експортного сектора. Агропромисловий потенціал. Військово-промисловий потенціал.

Концептуальні засади зовнішньоекономічної політики. Поняття зовнішньоекономічної політики. Принципи і шляхи її формування. Зовнішні та внутрішні чинники, які визначають зовнішньоекономічну політику держави. Зовнішні зв'язки — вихідна основа зовнішньоекономічного сектора. Сутність і структура зовнішніх зв'язків.

Тема 6. Торгівля товарами в системі міжнародної економічної діяльності України.

Основні факторні передумови участі України в міжнародній торгівлі. Сутність та класифікація міжнародної торгівлі товарами. Експортноімпортні операції: сутність та види. Реекспорт та реімпорт. Особливості експортної та імпортної політики України. Експортна політика України. Динаміка ВВП та експорту України. Темпи зростання (зниження) показників зовнішньої торгівлі України товарами. Товарна структура експорту України. Географічна структура експорту України. Обсяги зовнішньої торгівлі України з країнами Європейського Союзу (ЄС). Основні товарні групи українського експорту до країн ЄС. Імпортна політика України. Товарна структура імпорту України. Географічна структура імпорту України. Основні товарні групи українського імпорту з країн ЄС.

Тема 7. Участь України в міжнародній торгівлі послугами.

Сутність міжнародної торгівлі послугами. Види міжнародних послуг та їх класифікація. Принципові відмінності міжнародної торгівлі товарами та торгівлі послугами. Структурно-галузеві компоненти системи міжнародної торгівлі послугами (інформаційні послуги, міжнародні транспортні та банківсько-страхові послуги, міжнародний туризм). Міжнародні послуги у сфері виробництва, кооперування та реклами (інжиніринг, консалтинг, лізинг, франчайзинг, реклама, ліцензійний обмін). Міжнародний ринок послуг: сучасний стан і перспективи розвитку. Особливості становлення та розвитку ринку послуг в Україні. Структура класифікації зовнішньоекономічних послуг України. Товарна структура експорту послуг України. Товарна структура імпорту послуг України. Географічна структура експорту послуг України. Географічна структура імпорту послуг України. Товарна структура експорту транспортних послуг. Повітряний транспорт. Роль держави в регулюванні торгівлі послугами.

Тема 8. Україна на світовому ринку авіаційних послуг.

Поняття, сутність та структурні складові авіаційної галузі. Роль міжнародних організацій у регулюванні авіаперевезень у світі. Міжнародній організації цивільної авіації (ІКАО). Міжнародна асоціація повітряного транспорту (ІАТА). Інтеграція України у світовий авіаційний простір. Трансформаційні зміни світового ринку авіаційних послуг в умовах глобалізації. Аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку ринку авіаційних послуг України. Сучасний стан та тенденції розвитку підприємств авіаційної промисловості України. Оцінка діяльності та особливості функціонування міжнародних авіакомпаній на світовому ринку авіаційних послуг. Світовий досвід організації міжнародних авіаційних перевезень аеропортами світу. Аналіз діяльності українських та міжнародних low-cost компаній. Формування стратегій позиціонування авіакомпаній України на ринку авіаційних послуг на прикладі лоукостів. Світовий досвід організації міжнародних авіаційних перевезень аеропортами світу. Дослідження конкурентоспроможності аеропортів України. Перспективи розвитку авіаційної галузі України.

Тема 9. Україна в системі міжнародного руху прямих та портфельних інвестицій.

Визначення поняття «іноземні інвестиції». Класифікація та форми іноземних інвестицій. Типи іноземних інвестицій. Вплив іноземного інвестування на економіку країни. Роль іноземних інвестицій в реформуванні економіки України. Типи іноземних інвесторів. Іноземне інвестування та його роль в економічному розвитку України. Сучасний стан та тенденції розвитку іноземного інвестування і України. Динаміка міжнародної інвестиційної діяльності

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 9 із 18	

України. Географічна та галузева структура іноземних інвестицій в Україну. Інвестиційна привабливість регіонів України. Державна політика та нормативно-правова база щодо регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

Формування інвестиційного клімату України. Сприятливі і несприятливі чинники інвестиційного клімату. Оцінка інвестиційної привабливості України міжнародними організаціями. Інвестиційні рейтинги. Показники інвестиційних ризиків. Проблеми залучення прямих іноземних інвестицій до України. Шляхи вирішення основних проблем щодо ефективності іноземного інвестування в Україні.

Тема 10. Україна у системі міжнародних валютно-фінансових відносин.

Особливості розвитку міжнародних валютно-фінансових відносин у країнах трансформаційного типу. Глобалізація фінансових ринків та світова криза заборгованості. особливості національної валютно-кредитної політики. Еволюція зовнішньої заборгованості України. Сутність, структуру та показники зовнішнього боргу країни. Сучасний стан зовнішнього боргу України. Динаміка державного та гарантованого державою боргу України. Вартість обслуговування державного боргу. Сучасна стратегія управління державним зовнішнім боргом України. Динаміка міжнародних золотовалютних резервів України.

Міжнародні валютно-фінансові інструменти в моделі відкритої економіки. Ризики макроекономічної дестабілізації через відкритість фінансово-монетарної та інвестиційної сфери. Ситуація із зовнішньою заборгованістю України. Інвестиційні інтереси – рушійна сила руху капіталів. Трансформаційна специфіка національної участі в міжнародних ринках капіталів. Приватизація як інструмент залучення інвестицій до трансформаційної економіки.

Тема 11. Україна на світових ринках праці та міжнародна трудова міграція.

Сутність міжнародної міграції робочої сили. Класифікація складових, факторів та видів міжнародної міграції. Соціально-економічні наслідки міграції робочої сили. Некономічні фактори міграції. Економічні фактори міграції. Міжнародний ринок праці: сучасний стан та перспективи розвитку. Основні країни-донори міжнародних мігрантів. Основні країни-реципієнти міжнародних мігрантів. Україна в міжнародних міграційних процесах. Демографічний та трудовий потенціал України. Аналіз наслідків міграції на ринку праці України. Структура міграції України за країнами-реципієнтами. Міждержавні угоди України про реадмісію. Основні завдання державної еміграційної політики. Основні завдання державної імміграційної та рееміграційної політики. Державна політика у сфері тимчасового перебування іноземців на території України. Участь України у світових процесах трудової міграції

Тема 12. Міжнародна міграція висококваліфікованих фахівців та участь в ній України.

Теоретичні та практичні підходи до визначення міжнародної інтелектуальної міграції. Вплив міграції інтелектуального капіталу на економіку та інноваційний розвиток. Підходи щодо регулювання інтелектуальної міграції в світовій практиці. Оцінка основних напрямків інтелектуальної міграції під впливом інноваційного розвитку світової економіки. Інтелектуальний потенціал населення України. Проблема «відтоку мізків» в Україні. Дослідження тенденцій та масштабів «відтоку мізків» з України. Світовий досвід державної політики та управління міграцією висококваліфікованих спеціалістів та шляхи його впровадження в Україні. Вплив освітньої міграції на економічний розвиток України. Міграція українського студентства до країн Вишеградської четвірки (Польщі, Чехії, Угорщини, Словаччини): перспективи людського капіталу.

Тема 13. Україна у системі міжнародного науково-технічного співробітництва.

Науково-технічний і інноваційний потенціал. Визначення поняття «наукоємність продукції». Стратегія та політика розвитку наукоємних технологій в Україні. Особливості макроекономічної політики України у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва. Динаміка міжнародного науково-технічного співробітництва України. Динаміка

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 10 із 18	

співробітництва України з міжнародними фондами. Структура наукових і науково-технічних робіт. Витрати на фундаментальні дослідження у країнах світу. Динаміка обсягів фінансування міжнародних проектів за рахунок державного бюджету. Динаміка інноваційної активності промислових підприємств. Динаміка кількості підприємств, що освоювали виробництво інноваційних видів продукції. Структура фінансування інноваційної діяльності за джерелами. Динаміка кількості придбаних технологій промисловими підприємствами. Динаміка переданих в Україні та за її межі технологій.

Тема 14. Міжнародний трансферт технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності.

Сутність та форми, канали міжнародного трансферту технологій. Основні форми трансферу технологій. Науково-технічні зони у стратегії розвитку відкритої економіки. Динаміка вартості реалізованої інноваційної продукції. Інструменти науково-технологічного регулювання у відкритій економіці. Особливості та структура світового ринку науково-технічної продукції. Об'єкти, суб'єкти та форми трансферу технологій. Об'єкти інтелектуальної власності. Міжнародна торгівля ліцензіями, патентами, "ноу-хау". Принципи ціноутворення на наукову продукцію на міжнародному ринку. Умови оплати науково-технічної продукції. Франчайзинг. Міжнародний інжиніринг і консалтинг.

Україна на світовому ринку технологій. Міжнародний рух технологій: предмет і сучасні тенденції. Інформатизація як визначальний фактор моделі міжнародного співробітництва. Технополіси в стратегії розвитку відкритої економіки. Макроекономічна політика України в контексті сучасного НТП. Стандартизація як фактор та умова міжнародного співробітництва.

Тема 15. Регулювання міжнародної економічної діяльності України.

Концептуальні проблеми регулювання відкритої економіки. Основні моделі відкритої економічної політики. Теоретико-методичні підходи щодо визначення характеру, рівня взаємодії та ступеня впливу держави та міжнародного економічного середовища. Податкове регулювання як ефективний інструмент оптимізації механізму міжнародного співробітництва. Недержавні інститути регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Наднаціональний рівень регулювання міжнародної економічної діяльності.

Концептуальні проблеми регулювання відкритої економіки. Моделі відкритої економічної політики. Напрями підвищення конкурентоспроможності української економіки. Сучасні форми протекціонізму: поняття антиімпортних адміністративних процедур. Добровільне обмеження експорту в контексті антиімпортної політики. Антидемпінг як фактор у конкурентній боротьбі. Оптимізація податкової системи.

Тема 16. Україна у світових інтеграційних процесах.

Економічна інтеграція як фактор розвитку міжнародної економічної діяльності України. Цілі і основні форми міжнародної економічної інтеграції. Дуалістичність сучасних інтеграційних процесів. Глобалізація та регіоналізація – форми соціально-економічної інтернаціоналізації. Регіональна інтеграція як фактор нових реалій міжнародної економічної діяльності України.

Співробітництво України з регіональними інтеграційними об'єднаннями. Інтеграційні процеси в Європі. Договірні-правова база двосторонніх відносин. Динаміка розвитку відносин Україна-ЄС. Розвиток основних форм економічного співробітництва між Україною та ЄС. Територіальна й галузева структури торговельних зв'язків України з країнами ЄС. Основні країни-інвестори. Галузева структура прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в економіку України. Технічна допомога ЄС Україні. Проблеми та перспективи інтеграції України в ЄС.

Особливості сучасних інтеграційних процесів у рамках СНД. Стратегічні цілі, стан і механізми співробітництва України з державами СНД. Тенденції та динаміка зовнішньої торгівлі України з країнами СНД. Стратегічні напрями взаємовідносин. Територіальна й галузева структури зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами СНД.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 11 із 18	

Експортоспроможність української продукції на ринках країн-членів СНД. Співробітництво нашої країни з державами СНД у сфері науки й технологій.

Тема 17. Глобальний контекст міжнародного економічного співробітництва.

Розвиток процесів інтернаціоналізації на сучасному етапі. Еволюція процесів глобалізації. Сутність, основні етапи, форми економічної глобалізації. характерні риси глобалізації світової економіки. Особливості сучасної геоекономічної моделі розвитку України в міжнародному контексті. Особливості співробітництва України з міжнародними організаціями. Україна участь у вирішенні глобальних проблем світової економіки. Прогноз основних макроекономічних показників економіки України.

Економічна безпека за умов відкритої економіки. Сировинні ресурси у міжнародній економічній діяльності. Паливно-енергетичні ресурси у відкритій економіці. Глобальні тенденції промислово-технологічного розвитку. Екологічні проблеми розвитку сучасної відкритої економіки України. Вплив зміни клімату на міжнародну економічну діяльність України. Наслідки для міжнародної економічної діяльності України виникнення нових та ескалації міжетнічних та міждержавних конфліктів. Здійснення міжнародної економічної діяльності з урахуванням ризиків міжнародного тероризму та військових конфліктів.

Модуль №2 «Курсова робота»

Курсова робота (КР) з дисципліни виконується у сьомому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння всього навчального матеріалу дисципліни в галузі структури національної економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України на сучасному етапі та в умовах глобалізації світового господарства.

Виконання КР є важливим етапом у підготовці до участі в студентських конференціях, виконання дипломної роботи майбутнього фахівця в галузі міжнародних економічних відносин.

Метою КР є закріплення, поглиблення та узагальнення знань, одержаних студентами за час вивчення дисципліни, їх застосування для визначення й практичного обґрунтування на основі сучасних теоретико-методологічних підходів основ національної економіки, закономірностей та тенденцій економічного розвитку України, особливостей розвитку господарського комплексу національної економіки та його структури, а також стратегічних напрямів інтеграції держави у світове господарство, основних зовнішньоекономічних партнерів України, місця та ролі України у світовій економіці та визначення перспектив розвитку з урахуванням порівняльних переваг нашої держави.

Для успішного виконання КР студент повинен **знати**:

- сутність, форми та види міжнародної економічної діяльності України;
- регулятивні засади міжнародної економічної діяльності України;
- основні економічні показники національної економіки;
- категоріальний апарат міжнародної економічної діяльності; сутність, механізми та форми співробітництва між країнами в торговельній, науково-технічній, інвестиційній, валютно-фінансовій і кредитній сферах;
- принципи та інструменти міжнародного та державного регулювання руху факторів виробництва і міжнародної торгівлі товарів та послуг; іноземне
- особливості взаємодії України з міжнародними економічними організаціями;
- місце і роль зовнішньоекономічного сектора в національній економіці.
- позиції держави на світовому ринку товарів і послуг;
- переваги України у формуванні експортоорієнтованої економіки;
- зовнішньоекономічну політику України та проблеми її інтеграції в світове співтовариство;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 12 із 18	

- співробітництво України з країнами ЄС, СНД та іншими угрупованнями;
- сутність, основні форми економічної глобалізації, її наслідки для окремих країн і регіонів;
- особливості міжнародного економічного співробітництва для вирішення глобальних проблем світової економіки.

Студент повинен **вміти**:

- застосовувати на практиці здобуті теоретичні знання щодо основ міжнародної економічної діяльності;
- вирішувати проблеми вибору та реалізації форм та методів міжнародної економічної діяльності України;
- визначати рівень значущості змін у сучасній світовій економіці та прогнозувати їх наслідки для її подальшого розвитку;
- аналізувати структуру платіжного балансу України;
- визначати ступінь відкритості економіки України на основі статистичних даних її соціально-економічного розвитку;
- аналізувати товарну та галузеву структури зовнішньої торгівлі України з метою визначення галузевих і геополітичних пріоритетів її розвитку;
- оцінювати інвестиційний клімат та аналізувати інвестиційну політику України;
- давати оцінку зовнішньоекономічним зв'язкам нашої країни з країною-партнером;
- обґрунтовувати доцільність створення в Україні організаційних форм транснаціоналізації господарської діяльності;
- визначати особливості зовнішньоекономічної політики України.

Виконання, оформлення та захист КР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання КР, – до 30 годин самостійної роботи.

2.3. Тематичний план.

пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
Модуль №1 «Теоретичні основи та форми міжнародної економічної діяльності України»									
		7 семестр				7 семестр			
1.1	Сутність і особливості міжнародної економічної діяльності.	6	2	2	2	5	1	-	4
1.2	Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні.	6	2	2	2	2,5	0,5	-	2
1.3	Нормативно-правове забезпечення міжнародної економічної діяльності України.	6	2	2	2	2,5	0,5	-	2
1.4	Основні економічні показники національної економіки.	6	2	2	2	2,5	0,5	-	2
1.5	Особливості розвитку зовнішньої торгівлі України.	6	2	2	2	2,5	0,5	-	2
1.6	Україна у міжнародній торгівлі товарами.	6	2	2	2	2,5	0,5	-	2

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021						
		Стор. 13 із 18							

1.7	Участь України в міжнародній торгівлі послугами.	6	2	2	2	2,5	0,5	-	2
1.8	Україна на світовому ринку авіаційних послуг.	6	2	2	2	2,5	0,5	-	2
1.9	Україна в системі міжнародного руху прямих та портфельних інвестицій.	6	2	2	2	2,5	0,5	-	2
1.10	Україна у системі міжнародних валютно-фінансових відносин.	6	2	2	2	2,5	0,5	-	2
1.11	Україна на світових ринках праці та міжнародна трудова міграція.	6	2	2	2	2,5	0,5	-	2
1.12	Міжнародна міграція висококваліфікованих фахівців та участь в ній України.	6	2	2	2	-	-	-	-
1.13	Україна у системі міжнародного науково-технічного співробітництва.	6	2	2	2	-	-	-	-
1.14	Міжнародний трансферт технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності.	6	2	2	2	-	-	-	-
1.15	Регулювання міжнародної економічної діяльності України.	6	2	2	2	-	-	-	-
1.16	Україна у світових інтеграційних процесах.	6	2	2	2	-	-	-	-
1.17	Глобальний контекст міжнародного економічного співробітництва.	4	2		2	-	-	-	-
1.18	Модульна контрольна робота №1	5	-	2	3	-	-	-	-
	Усього за 7 семестр (ЗФН)	-	-	-	-	30	6	-	24
						8 семестр			
1.1	Сутність і особливості міжнародної економічної діяльності.	-	-	-	-	3	-	0,5	2,5
1.2	Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні.	-	-	-	-	3	-	0,5	2,5
1.3	Нормативно-правове забезпечення міжнародної економічної діяльності України.	-	-	-	-	3	-	0,5	2,5
1.4	Основні економічні показники національної економіки.	-	-	-	-	3	-	0,5	2,5
1.5	Особливості розвитку зовнішньої торгівлі України.	-	-	-	-	3	-	0,5	2,5
1.6	Україна у міжнародній торгівлі товарами.	-	-	-	-	3	-	0,5	2,5
1.7	Участь України в міжнародній торгівлі послугами.	-	-	-	-	3	-	0,5	2,5
1.8	Україна на світовому ринку авіаційних послуг.	-	-	-	-	3	-	0,5	2,5
1.9	Україна в системі міжнародного руху прямих та портфельних інвестицій.	-	-	-	-	3	-	0,5	2,5
1.10	Україна у системі міжнародних валютно-фінансових відносин.	-	-	-	-	3	-	0,5	2,5
1.11	Україна на світових ринках праці та	-	-	-	-	3	-	0,5	2,5

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021		
		Стор. 14 із 18			

	міжнародна трудова міграція.								
1.12	Міжнародна міграція висококваліфікованих фахівців та участь в ній України.	-	-	-	-	7,5	1	0,5	6
1.13	Україна у системі міжнародного науково-технічного співробітництва.	-	-	-	-	7,5	1	0,5	6
1.14	Міжнародний трансферт технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності.	-	-	-	-	5	0,5	0,5	4
1.15	Регулювання міжнародної економічної діяльності України.	-	-	-	-	5	0,5	0,5	4
1.16	Україна у світових інтеграційних процесах.	-	-	-	-	4,7 5	0,5	0,2 5	4
1.17	Глобальний контекст міжнародного економічного співробітництва.	-	-	-	-	4,2 5	0,5	0,2 5	3,5
1.18	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
	Усього за 8 семестр (ЗФН)	-	-	-	-	75	4	8	63
	Усього за модулем № 1	105	34	34	37	105	10	8	87
Модуль № 2 «Курсова робота»									
2.1	Виконання курсової роботи	30	-	-	30	30	-	-	30
	Усього за модулем № 2	30	-	-	30	30	-	-	30
	Усього за навчальною дисципліною	135	34	34	67	135	10	8	117

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Контрольна (домашня) робота (ЗФН) виконується відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу дисципліни.

Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН) розробляються автором робочої програми. Вказані навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри і доводяться до відома студента індивідуально.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології, як: робота в малих групах, семінар-дискусія, презентація, рольова гра тощо.

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 15 із 18	

– дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрації презентацій, розв'язанні тестів, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою.

Інформаційне забезпечення – доступ до мережі інтернет, сервіси Google GSuite for Education (Google Classroom, Google Meet, Google форми / документи / таблиці / презентації, Jamboard, Google Analytics).

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Багрова І. В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / І. В. Багрова, О. О. Гетьман, В. Є. Власик. – К. : ЦНЛ, 2014. – 381 с.

3.2.2. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / С. В. Бестужева. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 268 с.

3.2.3. Гальперіна Л. П. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / Л. П. Гальперіна, А. В. Жеваго, А. В. Мартинюк. – К. : КНЕУ, 2014. – 330 с.

3.2.4. Геоекономічні сценарії розвитку і Україна: Навчальний посібник. – К.: КНТ, 2016. – 360 с.

3.2.5. Кухарська Н. О. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / Н. О. Кухарська, С. К. Харічков. – Х. : Одісей, 2016. – 456 с.

3.2.6. Мельникова В.І. Національна економіка: Навчальний посібник. /В.І. Мельникова – Київ: «Центр учбової літератури», 2019. – 248 с.

3.2.7. Новицький В. Є. Міжнародна економічна діяльність України : підруч. / В. Є. Новицький. – К. : ЦНЛ. – 2013. – 948 с.

3.2.8. Носова О.В. Національна економіка: навч. посібник / О.В.Носова. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 512 с.

3.2.9. Новикова М. В. Міжнародна економічна діяльність України : курс лекцій / М. В. Новикова. – К. : вид-во Нац. авіац. ун-ту "НАУ-друк", 2017. – 116 с. 11 8.

3.2.10. Побоченко Л.М., Чиженко І.О. Сучасні тенденції розвитку світового ринку бізнес-авіації // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2017.– №1. – С. 138-144. – Режим доступу: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/43523>

3.2.11. Побоченко Л.М. Світовий ринок авіаційних перевезень та вплив на нього COVID-19 // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2020.– №1. – С. 122-131.

Допоміжна література

3.2.12. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти: міжуніверситетська колективна монографія / [Є. І. Масленніков, Е. А. Кузнецов, Ю. М. Сафонов, С. В. Філіппова]; за ред. Є. І. Масленнікова. - Херсон: Видавець Грінь Д. С., 2016 - Вип. 1. - 854 с.

3.2.13. Макуха С. М. Україна в міжнародних економічних відносинах в умовах глобалізації : монографія / С. М. Макуха. – Харків : Легас, 2018. – 352 с.

3.2.14. Міжнародна економічна діяльність України : навч. посіб. / В. П. Галушко, Н. Є. Голомша, О. М. Файчук, О. В. Файчук. – К. : НУБіП України, 2016. – 447 с.

3.2.15. Механізми та функціонально-структурні інструменти забезпечення конкурентоспроможності національної економіки в умовах сучасних загроз економічної безпеки : монографія / за ред. Васильціва Т. Г., Лупака Р. Л. – Львів: ННБК "АТБ", 2019.– 552 с.

3.2.16. Національна економіка. Навчальний посібник. За загальною редакцією Л.С. Шевченко. – К.: Вид-во «Право», 2019. – 182 с.

3.2.17. Розвиток інфраструктурних секторів як чинник реалізації пріоритетних напрямів економічної політики України: колективна монографія / за ред. Никифорок О.І. ; НАН України. – К., 2017. – 522 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 16 із 18	

3.2.18. Сенишин О. С. Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України: [монографія] / О.С. Сенишин. – Львів: Видавничий центр Львівського нац. ун-ту імені Івана Франка, 2017. – 472 с.

3.2.19. Чернявська О.В. Національна економіка: Навчальний посібник. – К: «Алерта», 2018.– 502 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>.

3.3.2. <http://me.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

3.3.3. <http://ukrstat.gov.ua/> – офіційний сайт Державної служби статистики України.

3.3.4. <http://www.bank.gov.ua/> – офіційний сайт Національного банку України.

3.3.5. <http://doingbusiness.org/> – щорічне рейтингове дослідження «Ведення бізнесу».

3.3.6. <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> – офіційний сайт Світового банку.

3.3.7. <http://www.unctad.org> – офіційний сайт ЮНКТАД.

3.3.8. <http://www.oecd.org/> – офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).

3.3.9. <http://www.weforum.org> – офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Модуль №1 «Теоретичні основи та форми міжнародної економічної діяльності України»		
Вид навчальної роботи	7 семестр	7,8 семестр
Робота на лекціях	-	
Робота на практичному занятті	5 б. x 4=20	5 б. x 2=10
Виступ на практичному занятті з презентацією на задану тему	10 б. x 2=20	10б. x 2=20
Виконання тестових завдань	10 б. x 2=20	10 б.
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>42 бали</i>	-
Контрольна (домашня) робота (ЗФН)		20
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Усього за модулем №1	80	60
Семестровий екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	100
Модуль №2 «Курсова робота»		
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна та заочна форми навчання	
Виконання курсової роботи	60	
Захист курсової роботи	40	

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 17 із 18	

Виконання та захист курсової роботи	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту **курсвої роботи**, крім відомості модульного контролю, заноситься також до навчальної картки, залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021
		Стор. 18 із 18	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				